

Thomas H Becks prædiken ved nytårsgudstjenesten på Kastelet

Taler

Thomas Hammershøj Beck
Hærprovst

Dato

13. januar 2024

Sted

Kastelet

Omstændigheder**Prædikentekst**

Paulus' brev til Efeserne kapitel 4, vers 1-6

Salmer

DDS 712: Vær velkommen

DDS 710: Kærlighed til fædrelandet

Efeserbrevet kapitel 4, vers 1-6

Jeg, der er fange for Herrens skyld, formaner jer da til at leve, så det svarer til det kald, I fik, med al ydmyghed og mildhed, med tålmodighed, så I bærer over med hinanden i kærlighed og stræber efter at fastholde Åndens enhed med fredens bånd: ét legeme og én ånd, ligesom I jo også blev kaldet til ét håb; én Herre, én tro, én dåb; én Gud og alles fader, som er over alle, gennem alle og i alle.

AMEN!

Der er mange begivenheder, som bliver den sidste gang i ens liv. Ikke mindst med alderen. At nogle begivenheder ikke bliver gentaget, kan dog være meget godt. Der er jo blandt andet ingen grund til at gentage dumheder. Men der er andre gode momenter igennem ens liv, hvis gentagelse er en støttestav, et fundament, et livsgrundlag. Vi har netop lagt julen bag os, hvis gode traditioner først og fremmest er en essens af de kristne værdier, som vores kultur hviler på. Når vi hvert år gentager vores juletraditioner i vinterens mørke, er det som en hjertepuls, der skyder iltet blod ud i kroppen og igangsætter et nyt år. Og som lige får et ekstra boost, når Majestæten nytårsaften taler til sine folk i rigsfællesskabet.

Men der kommer jo tidspunkter, hvor der er noget, vi ikke længere skal gentage.

Sådan bliver det i dag for alle os her i kirken sidste gang, at vi slutter en gudstjeneste med at udråbe et ”Gud bevare Dronningen”. Det kommer jo nærmest som et svar på Hendes Majestæts ønske om, at Gud vil bevare os alle sammen, som hun jo sluttede sin nytårstale med for to uger siden.

Denne lille ”dialog” mellem Majestæten og os har som præmis, at vi alle – som de personer vi er – står i et kald.

Og lad mig med det samme slå fast, at kald ikke handler om, at en søn af en bagermester også skal være bager, eller at man ikke bør søge væk fra det erhverv, som man nu engang arbejder i. Kald er heller ikke noget ”gammeldags”, som nogle officerer, læger, sygeplejersker og præster dyrker. Men kald er, at man med ydmyghed, mildhed og tålmodighed bærer over med sine medmennesker og stræber efter at fastholde et fredeligt åndsfællesskab, sådan som Paulus jo udtrykker det i det brev, som jeg citerede fra lige før.

Det handler altså om at være kaldet til at være et ansvarligt menneske. Kaldet til det af vores skaber og Gud. At være kaldet ind i et forpligtende fællesskab, hvor vi hver især har vores talenter og arbejdskraft at bidrage med. Hvor vi hver især er forskellige som personer, men er lige i forhold til kaldet og til Gud, der kalder os. Altså kalder os ind i et fællesskab, hvor vi skal beskytte hinanden og dermed ikke mindst beskytte den svage overfor den stærke.

Det kender man jo rigtig godt til, når man dagligt færdes i en militær enhed. Her kalder vi det for korpsånd. Det er fællesskabet indadtil, som gør os stærke, så vi udadtil kan værne om Det store Fællesskab, om samfundet, om rigsfællesskabet, om kongeriget.

I de sidste ugers meget store mediedækning af morgendagens tronskifte er der også – blandt så meget andet snik-snak – blevet spurgt, om man i dag, hvis man skulle opbygge et helt nyt samfund, ville indsætte en konge i det øverste embede. Spørgsmålet bliver stillet ud fra den overbevisning, at det ville man selvfølgelig ikke, så ville man da vælge en præsident. Meget mediedækning siden nytårsaften har haft den præmis, at kongehuset kan vi i dag i en moderne tid godt holde fast i, fordi det er en hyggelig tradition, der økonomisk set kan betale sig, der giver godt stof til den bløde underholdningsindustri og hvor vi ovenikøbet har været privilegerede ved igennem 52 år at have en Dronning, der har forvaltet sit embede godt som den person hun er.

Alle Hendes Majestæts fortræffeligheder er blevet fremhævet både hvad angår den autoritet, hvormed hun har forvaltet sit embede som regent, og alle hendes mere personlige egenskaber indenfor særligt kunst, kultur og historie. Men man skal i al den gode snak ikke glemme, at den fine balance mellem person og embede skyldes, at Hendes Majestæt har set sit virke som et kald. Et kald fra Gud.

For det er kaldet, der sørger for, at der er den rette balance mellem embede og person. Et embede er jo som en maske, der på den ene side skjuler personen, men på den anden side også gør personen synlig, fordi personen henter sin autoritet i embedet. Tænk blot på en officer. For hvis en officer fuldstændig skjuler sin personlighed bag embedet, mister embedet sin autoritet ved at blive en tom skal, der fremstår som en karikatur. Lader officeren sig derimod dyrke for meget som person, svækkes officerens autoritet, fordi embedet bliver overskygget af det personlige. Begge fejl opstår, når man ikke er opmærksom på, at man er kaldet til at tilsidesætte sig selv for sine medmennesker og bidrage til at skabe og forsvare sine fællesskaber.

Vi kender vel alle Hendes Majestæts udtalelse om, at hun gerne vil huskes for at have gjort sig umage. I den udtalelse ligger der en stor ydmyghed, mildhed og tålmodighed. Og det har en værdighed i sig. Vi kan kalde det en nådegave. En nådegave som former mennesker til at fastholde Åndens enhed med fredens bånd – og dermed at være medarbejdere på andres glæde.

Og det har Hendes Majestæt været. Og nu kan det lyde meget teologisk, når jeg dermed vil sige, at hun ved at se sit liv som et kald har overskredet grænsen mellem det verdslige og det åndelige. Regenten er jo både statens overhoved og kirkens overhoved. Regentens embede er altså både at være stat og kirke. Regenten er både den verdslige øvrighed og den åndelige øvrighed. Og ved at se sig kaldet af Gud til sin tjeneste, har Hendes Majestæt på forbilledlig vis gjort det åndelige synlige i det verdslige og det verdslige synlige i det åndelige. Hun har med andre ord gjort sit liv til en gudstjeneste. En tjeneste for Gud ved at tjene sine folk.

Og det har netop været på forbilledlig vis. Ved at slutte sin sidste nytårstale med at ønske for os alle, at Gud må bevare os, understreger hun, at vi også skal se vores liv som et kald, hvor vi er medarbejdere på hinandens glæde ved at styrke

vores fællesskaber og om nødvendigt forsvare dem med væbnet magt. Vi skal alle gøre vores liv til en gudstjeneste, hvilket i princippet gentages søndag efter søndag i hver en kirke overalt i kongedømmet.

Til Dronningens ønske om, at Gud må bevare os alle sammen, vil vi i dag altså slutte denne gudstjeneste med at besvare ordene med et ”Gud bevare Dronningen”. Det er – som sagt - for sidste gang. Og dog vil ordene vedblive med at lyde som et ekko i vore hjerter, når vi fra i morgen eftermiddag i troskab af hjertet vil udråbe et: ”Gud bevare Kongen”. For til spørgsmålet, om man i dag, hvis man skulle opbygge et helt nyt samfund, ville indsætte en konge i det øverste embede, kan vi da kun svare ja. For dermed knyttes stat og kirke sammen af fredens bånd.

AMEN!

Kilde

Manuskript modtaget fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Prædiken

Relateret

Aaja Chemnitz' tale ved nytårgudstjenesten på Kastellet
13. januar 2024

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/thomas-h-becks-praediken-ved-nytarsgudstjenesten-pa-kastellet>